

Sygn. akt IV CSK 259/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa E. T. i małoletniej M. T.
przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w [...] i Centrum [...] w L.
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego Skarbu Państwa
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 7 marca 2013 r., którym zasądzone zostały kwoty po 200 000 zł na rzecz każdej z powódek tytułem zadośćuczynienia.

Pozwany w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z potrzebą wyjaśnienia: czy zadośćuczynienie może być zasądzone na podstawie art. 417² k.c. od Skarbu Państwa na rzecz osób bliskich poszkodowanego oraz czy prawomocne rozstrzygnięcie wydane w sprawie z zakresu prawa pracy, w której jako pracodawca występowała państwowa jednostka organizacyjna, mająca zdolność sądową i procesową, przyznaną art. 460 k.p.c., ma w myśl art. 365 § 1 k.p.c. moc wiążącą w sprawie odszkodowawczej, w której Skarb Państwa był reprezentowany między innymi przez tę jednostkę.

Wykładni wymaga przepis art. 417² k.c., który wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów w odniesieniu do kręgu podmiotów uprawnionych do wymienionych w nim roszczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w niej element interesu publicznego. Z tej przyczyny rozpoznanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania albo jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), ponieważ tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych

w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie każde zatem orzeczenie, nawet gdyby było wadliwie podjęte może być przedmiotem kontroli w postępowaniu kasacyjnym.

Istotne zagadnienie prawne powinno być przedstawione analogicznie do przewidzianego w art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane) i odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7 -8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, niepubl., z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, niepubl. i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, niepubl.). Skarżący powinien również wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen.

Odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane).

Obie przyczyny dotyczą przepisu art. 417² k.c., który został powołany przez Sąd Apelacyjny jako alternatywna podstawa rozstrzygnięcia, nie ma zatem argumentów do uznania, że dokonanie jego wykładni ma znaczenie w rozpoznawanej sprawie. Cechy istotności, nowości i nierozstrzygnięcia, czy też

rozbieżności orzecznictwa, odnoszących się do przedstawionej problematyki powinny być powiązane z konkretnym, stanowczym rozstrzygnięciem, nie zaś z alternatywną podstawą. W przeciwnym razie wypowiedź Sądu Najwyższego mogłaby mieć jedynie abstrakcyjny charakter, co nie jest przewidziane w ramach postępowania kasacyjnego.

Nie spełnia wymagań przewidzianych dla istotnego zagadnienia prawnego pytanie skarżącego dotyczące w przepisie art. 365 § 1 i art. 67 § 2 k.p.c. Obydwa te uregulowania były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego i doktryny prawniczej, a zgłoszone przez pozwanego kwestie stanowią w istocie wątpliwości dotyczące ich zastosowania w rozpoznawanej sprawie, a zatem takie, które na ogół towarzyszą procesowi stosowania prawa.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwałę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[aw]